

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2024 m. vasario 22 d. Nr. 21RE1-62 (AG1-13/08-2024)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės, Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Karinės Zavgorodnajos, sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, dalyvaujant atsakovės Kauno miesto savivaldybės administracijos atstovei Teisės ir konsultavimo skyriaus vyriausiajai specialistei Inai Giedrikienei,

viešajame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą (nuotoliniu būdu *Microsoft Teams* įrankiu) pagal pareiškėjos V. K. skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo skyriaus 2023-12-12 rašte Nr. 43-4-399 išdėstyto sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja Violeta V. K. skundu Komisijos prašo panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo skyriaus 2023-12-12 rašte Nr. 43-4-399 išdėstytą sprendimą (toliau – ir Raštas) ir įpareigoti atsakovę Kauno miesto savivaldybės administraciją išnagrinėti pareiškėjos 2023-10-20 prašymą dėl kapavietės tvarkymo ir padalinimo į dvi dalis iš naujo (b. l. 1-4).

Skunde nurodo, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) direktoriui pateikė 2023-10-20 prašymą dėl kapavietės tvarkymo ir padalijimo į dvi dalis (toliau – Prašymas Savivaldybei), kurį 2023-11-14 papildė. Anksčiau, t. y. 2023-03-14 ir 2023-10-09 buvo pateikusi prašymus Kauno savivaldybės įmonei „Kapinių priežiūra“ (toliau – Kapinių priežiūra), kuri pateikė atsakymus (2023-03-23 raštas Nr. S-48; 2023-11-10 raštas Nr. S-153), kuriuose nebuvo atsakyta į pareiškėjos klausimus.

Pažymi, jog Prašyme Savivaldybei nurodė, kad Kauno Romainių II kapinėse (kapavietės Nr. 11-019-003) yra palaidoti pareiškėjos brolis ir tėvai. Atsakingu už kapavietės tvarkymą iki šiol yra brolio buvusi žmona (po naujos santuokos – A. S.), kuri iki 2017 m. rugsėjo mėnesio slėpė apie pavardės pakeitimą ir sutikimus laidoti pareiškėjos tėvus davė kaip K.

Nurodo, kad A. S. 2017 m. nugriovė buvusį brolio paminklą, suniokojo kapavietę; 2023 m. nugriovė 2017 m. brolio paminklą ir pastatė kitą. Pareiškėjos teigimu tuo buvo pažeisti Kapinių tvarkymo ir žmonių palaikų laidojimo taisyklių 88 punkto reikalavimai, nesuderinta su Kapinių priežiūra, neįregistruota Kapinių žmonių palaikų laidojimo ir kapinių statinių statymo įregistravimo žurnaluose.

Nurodo, kad Kapinių priežiūra 2018-04-20 raštu Nr. 133 A. S. pateikė reikalavimą atstatyti kapavietės ribas, nes nustatytas padidintas kapavietės plotas. Reikalavimas neįvykdytas, o pareiškėjas ir jos sesuo be atsakingo asmens sutikimo to atlikti negali, todėl nėra galimybės tartis dėl kapavietės padalijimo į dvi dalis. Mano, kad A. S. piktnaudžiauja savo, kaip atsakingo asmens už kapavietės tvarkymą, teisėmis, o Kapinių priežiūra į tai nereaguoja. Atkreipia dėmesį, kad Savivaldybė turi teisinį pagrindą kontroliuoti minėtos įmonės veiklą.

Nurodo, kad teisę rūpintis kapais išsaugo visi asmenys. Cituoja Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022-09-15 nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-25-684/2022, kad mirusiojo asmens artimieji (giminaičiai), įgyvendindami norą turėti ir prižiūrėti šeimos kapavietę, spręsdami kapavietės priežiūros klausimus, tai turėtų daryti bendru sutarimu.

Paaškina, kad A. S. 2018 m. davė raštišką sutikimą dėl kapavietės padalijimo į dvi dalis, šis sutikimas nėra atšauktas, todėl nesuprantamas atsakovės naujo sutikimo reikalavimas. Tik Kapinių tvarkymo ir žmonių palaikų laidojimo taisyklių 50 punkte yra nurodytas reikalavimas gauti rašytinį atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens sutikimą laidoti mirusįjį šioje kapavietėje. Pareiškėja teigia, kad kitais atvejais rašytinio sutikimo teisės normos nereikalauja, o pagal suformuotą teismų praktiką reikia artimųjų giminaičių susitarimo; Prašyme Savivaldybei buvo prašoma paaiškinti, kaip tą susitarimą įforminti (ar reikia visų giminaičių ar tik daugumos susitarimas).

Nurodo, kad Rašte nėra atsakyta į pareiškėjos klausimus, o tik formaliai atsirašinėta, t. y. neatsakė: kodėl nesivadovauja teismų praktika; kokiam dokumente įtvirtinta, kad reikia rašytinio atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens sutikimo statant paminklus ir kitus kapavietės statinius, sodinant želdinius, tvarkant kapavietes; ar Kapinių priežiūra turi imtis priemonių, kad atsakingas už kapavietę asmuo nepiktnaudžiautų savo teisėmis, vykdytų teisėtus įmonės reikalavimus. Nurodo, kad su A. S. geranoriškas susitarimas negalimas.

Pastabose dėl atsakovės atsiliepimo į skundą papildomai nurodė, kad nesutinka su atsakovės argumentais, kad Rašte buvo išaiškintas aktualus teisinis reguliavimas. Paaškino, kad konfliktas su A. S. prasidėjo 2017-09-26, kai pareiškėja nustatė, kad sunaikinta kapavietė, nugriautas paminklas broliui, panaikinti gėlynai, sulaužyti kapavietės apvadai, kapavietė apipilta smėliu. Kartu su A. S. nuvyko į Kapinių priežiūrą, kur joms buvo paaiškinta, kad konfliktą galima išspręsti padalijant kapavietę į dvi dalis, padiktavo prašymo ir sutarties tekstą, surašė, kokių papildomų dokumentų reikia ir kokių mokesčius reikia sumokėti. Buvo pasirašytas 2017-09-27 prašymas padalinti kapavietę ir tos pačios datos pareiškėjos ir A. S. sutartis. 2017-10-16 Kapinių priežiūros direktoriaus viza buvo netenkintas prašymas ir netvirtinta sutartis, nes kapavietės ribos neatitiko ribų, nurodytų oficialiuose dokumentuose; Kapinių priežiūra apie šį sprendimą pareiškėjai nepranešė. Tai paaiškėjo, kai pareiškėja nuvyko į Kapinių priežiūrą 2018 m. kovo mėnesį, kur buvo paprašyta atsisakyti nuo prašymo ir sutarties, tuomet gavo atsakymą, kuriame pareiškėjai ir A. S. nurodyta atstatyti kapavietės ribas. Nurodo, kad skundžiamo Rašto 2023-11-14 papildyme išdėstytos priežastys dėl 2017-09-27 prašymo pateikimo, pateikta sutartis su A. S. ir nurodytos aplinkybės, kodėl prašiau juos pripažinti negaliojančiais. Pagrindinė kapavietės nepadalijimo priežastis – jos išmatavimai neatitiko kapinių dokumentuose nurodytų išmatavimų, o tai yra pažeidimas. Kapinių priežiūros nurodymai yra privalomi, tačiau A. S. jų nevydo ir tuo užkertamas kelias tartis dėl kapavietės padalijimo. Pareiškėjai ir jos seseriai neleidžiama savo lėšomis to atlikti. Atstatyti kapavietės ribas reikia A. S. sutikimo. Nesutinka su atsakovės argumentu atsiliepime į pareiškėjos skundą, kad nėra galiojančio A. S. sutikimo ir nurodo, kad toks sutikimas duotas 2019-02-12 teismo posėdžio metu Kauno apylinkės teisme, jis nėra atšauktas, todėl galiojantis. Nurodo, kad atsiliepime į skundą rašoma, kad nurodyto teismo proceso metu buvo pasakyta apie galimybę baigti ginčą taikos sutartimi ir padalyti kapavietę į dvi dalis, ieškovės buvo atmestas (pareiškėja civilinėje byloje buvo įtraukta trečiuoju asmeniu), pareiškėjos teigimu, nesusiję su šia byla. Nurodo, kad atsakovės atsiliepime į pareiškėjos skundą nuoditi neteisingi Kapinių tvarkymo ir žmonių palaikų laidojimo taisyklių aiškinimai, susiję su rašytinių sutikimų reikalingumu (b. l. 84, 85).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija (toliau – ir Savivaldybė) atsiliepime į pareiškėjos skundą prašo V. K. skundą atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 26-35).

Atsiliepime į skundą nurodo, kad pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punktą, viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų yra ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir kapinių priežiūros organizavimas. Kauno savivaldybės įmonė „Kapinių priežiūra“ atlieka Kauno miesto viešųjų kapinių administravimo, priežiūros ir laidojimo paslaugų teikimą Kauno miesto savivaldybės kapinėse. Pareiškėja pateikė atsakovei 2023-10-20 prašymą iš esmės prašydama jai atsakyti kuo remiantis KSI „Kapinių priežiūra“ netenkina jos prašymo dėl kapavietės padalinimo, už kurios priežiūrą atsakingas asmuo yra A. G. S. Taip pat prašo atsakovės nurodyti Kapinių priežiūrai padėti jai kapavietės padalinimo klausimu bei suteikti jai konsultaciją dėl susitarimo pasidalinti kapavietę sudarymo. 2023-11-14 pareiškėja pateikė papildomą prašymą dėl kapavietės padalinimo ir papildomus dokumentus.

Teigia, kad pareiškėja 2023-10-20 prašymu kreipėsi į atsakovę prašydama padėti įgyvendinti jos norą padalinti kapavietę, už kurios priežiūrą atsakingas asmuo yra A. G. S., pagal jos Kapinių priežiūra pateiktą kapavietės padalinimo planą. Į pareiškėjos 2023-10-20 ir 2023-11-14 prašymus buvo atsakyta skundžiamu raštu, kuriuo pareiškėja buvo informuota, kad Kauno miesto kapinių tvarkymo ir žmonių palaikų laidojimo taisyklių (toliau – Kapinių taisyklės), patvirtintų 2010 m. liepos 23 d. Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-474, 50 p. yra nurodyta, kad „Leidimas laidoti esamoje (turimoje) kapavietėje išduodamas mirusiojo giminaičiams, sutuoktiniui (-ei) ar kitam laidojimui organizuojančiam asmeniui pateikus prašymą, mirties liudijimą ir kapavietę prižiūrinčio asmens prašymą ir (ar) rašytinį sutikimą. Tais atvejais, kai nėra kapavietę prižiūrinčio asmens raštiško sutikimo (miręs, serga, išvykęs, nežinoma buvimo ar gyvenamoji vieta ir pan.), leidimas laidoti turimoje šeimos kapavietėje išduodamas įrodžius mirusiojo giminystės ar santuokos ryšį su palaidotu asmeniu ir pateikus kitų šeimos narių, turinčių tokią pačią teisę į kapavietę, rašytinius sutikimus“. Taisyklių 40 punkte nurodyta, kad „Už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą yra atsakingas laidojantis asmuo kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė ar kolumbariumo niša, arba asmuo, apie kurį Taisyklių 41 punkte nustatyta tvarka pranešta prižiūrėtoji. Taisyklių 88 punkte nurodyta, kad „Kapo paminklai, antkapiai, kapavietės tvora ir kiti statiniai statomi, rekonstruojami ir prižiūrimi pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą ir kitus Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šių statinių statybą. Kapo paminklo aukštis gali būti ne didesnis kaip 1,2 m nuo žemės paviršiaus (įskaitant cokolio aukštį), plotis – 1,5 m, dekoratyvinio stulpo – obelisko ar kryžiaus aukštis – iki 2 m. Statant ir (ar) rekonstruojant kapavietės paminklus, antkapius ir kitus statinius, kapavietę prižiūrintis asmuo privalo informuoti kapinių prižiūrėtoją, suderinti kapo statinių schemą, kurioje nurodyti statinių pagrindiniai matmenys ir kapavietės informacija (kapinių pavadinimas, kapavietės numeris, paskutinio laidojimo data, palaidoto asmens vardas ir pavardė, atsakingo už kapavietę asmens vardas, pavardė ir gyvenamosios vietos adresas) ir sumokėti Savivaldybės tarybos nustatyto dydžio mokestį. Norint statyti, rekonstruoti ar remontuoti kapo paminklus, antkapius ir kitus kapavietės statinius į Kultūros vertybių registrą įrašytose kapavietėse, reikia Kultūros paveldo departamento teritorinio padalinio pritarimo. Kapinių prižiūrėtojas žurnale įrašo kapavietės statinių statymo ir (ar) rekonstravimo datas“. Atsakovė Rašte pažymėjo, kad Taisyklių 43 punktas numato, jog tarp giminaičių, sutuoktinių ir kitų suinteresuotų asmenų kilę nesutarimai dėl atsakingo už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą asmens paskyrimo ir laidojimo jose sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Todėl pareiškėja buvo informuota, kad tik gavus A. S. rašytinį sutikimą arba dvišalį susitarimą ir žinant abiejų suinteresuotų asmenų pozicijas šiuo klausimu, Kapinių priežiūra galės inicijuoti kapavietės padalinimo procedūras, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, spręsti dviejų naujai formuojamų kapaviečių ribų bei priežiūros klausimus. Taip pat informuota, kad Kapinių priežiūra, vykdydama Kauno miesto viešųjų kapinių priežiūrą ir administravimą, vadovaujasi Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir galiojančiomis Taisyklėmis, todėl visais rūpimais klausimais ji turi geranoriškai kreiptis tiesiogiai į Kapinių priežiūrą, o nepavykus sutarti taikiai, pareiškėjai savo

teisės buvo pasiūlyta ginti teisės aktų nustatyta tvarka.

Pažymi, kad Rašte pareiškėjai buvo išsamiai paaiškinta kaip ir kokie teisės aktai reglamentuoja laidojimo, kapavietės priežiūros, atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens pakeitimo tvarką, kaip yra sprendžiami ginčai tarp asmenų bei koku būdu yra galimas kapavietės padalinimas.

Atkreipia dėmesį, kad civilinio proceso tvarka buvo išnagrinėta civilinė byla (teisminio proceso Nr. 2-69-3-11022-2018-7) pagal ieškovės A. Z. ieškinį atsakovėms A. G. S. ir Kapinių priežiūrai, trečiajam asmeniui V. K. dėl asmens, atsakingo už kapavietės priežiūrą, pakeitimo ir 2019-09-26 Kauno apygardos teismas priėmė galutinį teismo sprendimą civilinėje byloje Nr. e2A-1291-413/2019. Kauno apylinkės teismas civilinėje byloje Nr. e2-157-475/2019 nustatė faktines aplinkybes, susijusias su šia nagrinėjama byla: A. K. (dabar – S.), 1977-12-29 mirus jos sutuoktiniui R. K., pagal tuo metu galiojančius teisės aktus buvo išduotas leidimas sutuoktinį palaidoti ginčo kapavietėje 2-23-14. Laidojimo diena – 1978-01-02. Atsakingu asmeniu už kapo priežiūrą žurnale įrašyta atsakovė A. K. Kapo dydis nustatytas 3 m x 3 m (1 t., b. l. 120–121). A. G. S. sutikimu, toje pačioje kapavietėje 2002-01-01 buvo palaidotas mirusiojo R. K. tėvas J. K., 2003-02-21 palaidota ir mirusiojo motina bei J. K. sutuoktinė A.K. (1 t., b. l. 122–125). Taigi, teismas iš bylos medžiagos nustatė, kad A. G. S. (K.) buvo išduotas leidimas laidoti savo sutuoktinį R. K. ir būtent jo palaidojimui skirta ginčo kapavietė, už šios kapavietės priežiūrą iki šiol ji yra atsakinga. Kauno apygardos teismas, išnagrinėjęs civilinę bylą Nr. e2A-1291-413/2019, pirmos instancijos teismo 2019-04-09 sprendimą civilinėje byloje Nr. e2-157-475/2019 paliko nepakeistą.

Nurodo, kad iš pareiškėjos su prašymais teiktų dokumentų matyti, kad pareiškėja 2017-09-27 Kapinių priežiūrai pateikė prašymą „Dėl kapavietės padalinimo ir perrašymo“; o 2018-03-16 – prašymą „Dėl sutarties ir prašymo panaikinimo“, kuriuo prašė panaikinti ir laikyti negaliojančiais jos 2017-09-27 Kauno savivaldybės įmonei „Kapinių priežiūra“ pateiktą prašymą „Dėl kapavietės padalinimo ir perrašymo“ bei 2017-09-27 sutartį, sudarytą tarp pareiškėjos ir A. G. S. dėl kapavietės pasidalinimo. Taip pat pareikalavo duoti atsakymą raštu dėl šio jos prašymo įvykdymo bei informuoti apie tai G. A. S. Kapinių priežiūra 2018-04-20 raštu Nr. S-133 atsakydama į pareiškėjos prašymą ir tuo pačiu informuodama A. G. S., nurodė, kad pareiškėjos 2017-09-27 Kapinių priežiūrai pateiktą prašymą „Dėl kapavietės padalinimo ir perrašymo“ bei 2017-09-27 sutartį, sudarytą tarp pareiškėjos ir A. G. S. dėl kapavietės pasidalinimo nuo 2018-03-07 laiko negaliojančiais. Todėl pareiškėjos skunde nurodyta aplinkybė, kad yra raštu duotas A.G. S. sutikimas padalinti kapavietę, jis neatšauktas ir yra galiojantis iki šiol, yra visiškai nepagrįstas.

Pažymi, kad civilinėje byloje Nr. e2A-1291-413/2019 dėl asmens, atsakingo už kapavietės priežiūrą, pakeitimo buvo siekiama ginčą spręsti taikiai, atidalinant kapavietę, tačiau pati pareiškėja nesutiko, kad šeimos kapavietė būtų padalinta; aplinkybę, jog už ginčo kapavietės priežiūrą atsakinga A. G. Sabaliauskienė šiuo metu nesutinka, kad kapavietė būtų padalinta, patvirtina ir pačios pareiškėjos raštuose, bei skunde nurodytos aplinkybės, kad A. G. S. atsisako bendrauti ir duoti sutikimą dėl kapavietės padalinimo bei pačios pareiškėjos A. G. S. per antstolį siųstas 2023-09-06 raštas, kuriuo ji prašo A. G. S. per 10 dienų duoti raštišką sutikimą pateikto kapavietės ribų atstatymo ir jos padalinimo projektui arba atsisakant duoti raštišką sutikimą, nurodyti priežastis. Nors A. G. S. atsakymo pareiškėja nepateikė, tačiau atsižvelgiant į pareiškėjos 2023-10-20 prašyme atsakovei nurodytus reikalavimus atsakyti, kodėl Kapinių priežiūra reikalauja naujo raštiško sutikimo, bei nurodyti Kapinių priežiūrai padėti pareiškėjai jai kapavietės padalinimo klausimu, konsultuoti dėl bendro artimųjų (giminių) susitarimo įforminimo, atsakovė daro išvadą, kad A. G. S. nesutiko, kad kapavietė būtų padalinta.

Paaiškina, kad pareiškėja Kapinių priežiūrai 2023-03-10 pateikė prašymą dėl kapavietės padalinimo, prašydama pertvarkyti kapavietę į dvi atskiras kapavietes, A. G. S. paliekant priežiūros teisę kapavietei, kurioje palaidotas buvęs jos vyras R. K. Kartu su prašymu pareiškėja pateikė kapavietės padalinimo planą į dvi kapavietes – vieną 6 kv. m. (palaidoti J. ir A. K.), o kitą 3 kv. m. (palaidotas R. K.), praėjimas tarp naujų kapaviečių 1,20 kv. m. Atsakydama į pareiškėjos 2023-03-10 prašymą, Kapinių priežiūra 2023-03-23 rašte Nr. S-48 netenkino pareiškėjos prašymo dėl

kapavietės padalinimo ir nurodė, kad pagal Kapinių taisykles, visus sprendimus dėl leidimo laidoti (50 p.), ekshumuoti (56 p.), statyti/griauti kapavietės statinius (88 p.), sodinti želdinius (33 p.) priima, taip pat pareigą atlyginti kapinėms ir kitoms kapavietėms padarytą žalą (40 p.) turi tik už kapavietės priežiūrą atsakingas asmuo, o tais atvejais, kuomet planuojama keisti kapavietės ribų dydį ar apskritai ją padalyti, visų pirma privaloma gauti raštišką asmens, atsakingo už kapavietės priežiūrą, sutikimą. Minėtame rašte pažymėjo, kad pareiškėjos ir A. G. S. 2017-09-27 susitarimas dėl kapavietės padalijimo pačios pareiškėjos buvo atšauktas pagal 2018-03-16 prašymą „Dėl sutarties ir prašymo panaikinimo“ (prieš inicijuojant bylą civilinio proceso tvarka Nr. e2-157-475/2019), todėl Kapinių priežiūra pagrįstai paprašė pareiškėjos pateikti naują rašytinį kapavietės priežiūrėtojos A. G. S. sutikimą arba dvišalį susitarimą dėl Kauno miesto II Romainių viešųjų kapinių kapavietės Nr. 11-019-003 (buvęs Nr. 2-23-14) padalijimo. Minėtu raštu KSĮ „Kapinių priežiūra“ taip pat informavo pareiškėją, kad tik gavus A. G. S. rašytinį sutikimą arba dvišalį susitarimą ir žinant abiejų suinteresuotų asmenų pozicijas šiuo klausimu, bus galima inicijuoti tolesnes kapavietės padalijimo procedūras ir, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, spręsti dviejų naujai formuojamų kapaviečių ribų klausimus.

Pažymi, kad Kapinių priežiūra, atsakydama į pareiškėjos 2023-10-09 prašymą dėl kapavietės padalinimo (pareiškėja jo ne pridėjo), 2023-11-08 rašte Nr. S-153 pareiškėjai nurodė, kad jokie ikiteisminiai ginčo sprendimo būdai ir jų metu priimti (o vėliau, kaip matoma, atšaukti) šalių įsipareigojimai negali būti priverstinai įgyvendinami, taip pat nurodė, kad vadovaujantis Kapinių taisyklėmis, pareiškėjos nurodytos Kauno miesto II Romainių viešųjų kapinių kapavietės padalijimas įmanomas tik esant geranoriškam jos dabartinės priežiūrėtojos p. A. S. sutikimui, kadangi tik ji turi teisę spręsti dėl kapavietės priežiūros, laidojimo, padalijimo ar statinių įrengimo.

Daro išvadą, kad atsižvelgiant į bylos faktines aplinkybes ir teisinį reglamentavimą, Kapinių priežiūra pagrįstai netenkinio pareiškėjos prašymo dėl kapavietės Nr. 11-019-003 (buvęs Nr. 2-23-14), kurios priežiūrėtoja yra A. G. S., padalinimo į dvi atskiras kapavietes, kadangi tik už kapavietės priežiūrą atsakingas asmuo turi subjektinę teisę priimti sprendimus, susijusius su priežiūra kapavietėje.

Atsiliepime į skundą nesutinka su pareiškėjos argumentu dėl Kapinių priežiūros pareigos vadovautis Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2022-09-15 nutartimi civilinėje byloje Nr. e3K-3-25-684/2022, nes skiriasi nagrinėjamų bylų aplinkybės (nagrinėtoje byloje buvo sprendžiamas ginčas tarp kitų ginčo šalių ir yra privalomas būtent šioms šalims; ieškovė prašė teismo pripažinti, kad atsakovai neteisėtai pertvarkė (duomenys neskelbtini) kapinėse esančią kapavietę ir leisti nugriauti atsakovo per šios kapavietės vidurį pastatytą bortelį bei pašalinti visus likusius atsakovo šioje kapavietėje atliktos pertvarkos padarinius. Ieškovės ieškinys buvo atmestas. Byloje akcentuota, kad mirusio asmens artimieji asmenys (giminaičiai), įgyvendindami norą turėti ir priežiūrėti šeimos kapavietę, spręsdami kapavietės priežiūros klausimus, turėtų tai daryti bendru sutarimu, o atsakovės įrengtas ginčo bortelis neužkertą galimybės giminaičiams ir kitiems artimiesiems rūpintis kapu ir tokiu būdu rodyti pagarbą mirusiesiems; be to, aiškinama, kad asmuo, nebūdamas oficialiu kapavietės priežiūrėtoju, negali nevaržomai įgyvendinti savo teisės rūpintis, priežiūrėti ir būti atsakinga už šeimos kapavietės priežiūrą. Kauno miesto II Romainių viešosios kapinės yra viešos ir iš pareiškėjos nėra atimta teisė lankyti ir tvarkyti kapavietę (surinkti lapus, šiukšles, nukasti sniegą, ravėti, laistyti), padėti gėles ir žvakes ir tokiu būdu rodyti pagarbą mirusiesiems. Tačiau pareiškėja, nebūdama atsakingu už kapavietės priežiūrą asmeniu, neturi teisės vienašališkai spręsti dėl kapavietės padalinimo ir kapavietės statinių įrengimo.

Atsiliepime į skundą akcentuojama, kad Rašte pareiškėjai pagrįstai buvo nurodyta, kad Kauno miesto II Romainių viešųjų kapinių kapavietės Nr. 11-019-003 (buvęs Nr. 2-23-14), kurioje palaidoti pareiškėjos brolis R. K. (1978 m.) bei tėvai J. K. (2002 m.) ir A. K. (2003 m.) priežiūrėtoja ir atsakingas asmuo yra A. S. (buvusi –K.), todėl pareiškėjos prašymas dėl kapavietės padalinimo gali būti tenkinamas tik su juo sutinkant kapavietės atsakingam asmeniui – A. S., kuri turi teisę spręsti dėl kapavietės priežiūros, laidojimo, padalinimo ar statinių įrengimo.

Pažymi, kad atsakovė Raštu išsamiai informavo pareiškėją kaip ir kokie teisės aktai

reglamentuoja laidojimo, kapavietės priežiūros, atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens teises ir pareigas, pakeitimo tvarką, kaip yra sprendžiami ginčai tarp asmenų bei kokių būdu yra galimas kapavietės padalinimas; pareiškėja tikrai išsamiai susipažinusi su ginčo faktinėmis aplinkybėmis, nes bylinėjasi dėl kapavietės nuo 2018 metų, nuolatos kreipiasi raštais į institucijas, todėl taikant *bonus pater familias* elgesio standartą, konstatuotina, kad pareiškėjai tikrai yra aiškus ir suprantamas Rašto tiek faktinis, tiek teisinis pagrindas.

Atsikirdama į pareiškėjos pastabas į atsiliepimą į skundą, nurodo, kad Kapinių priežiūra informavo, jog jokių nurodymų pateikti prašymą nedavė, o iš byloje esančių duomenų matyti, kad pareiškėja pati pateikė 2018-03-16 prašymą dėl sutarties ir prašymo dėl kapavietės padalijimo panaikinimo; 2018-03-07 pareiškėja pakartotinai kreipėsi į Kapinių priežiūrą, prašydama duoti oficialų atsakymą į prašymą dėl sutarties ir prašymo dėl kapavietės padalijimo panaikinimo.

Skundas atmetinas

Byloje ginčas kilo Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo skyriaus 2023-12-12 rašte Nr. 43-4-399 išdėstyto sprendimo teisėtumo (b. l. 5, 6, 36, 37).

Bylos duomenimis nustatyta, kad 1977-12-29 mirus R. K., jo sutuoktinei A. K. (dabar – S.), buvo išduotas leidimas sutuoktinį palaidoti Kauno miesto II Romainių viešosios kapinėse, 2-23-14 kapavietėje. Atsakingu asmeniu už kapo priežiūrą žurnale buvo įrašyta atsakovė A. K. Kapo dydis nustatytas 3 m x 3 m. A. S. sutikimu, toje pačioje kapavietėje 2002-01-01 buvo palaidotas mirusiojo R. K. tėvas J. K., 2003-02-21 palaidota ir mirusiojo motina bei J. K. sutuoktinė A. K. (b. l. 89). Už šios kapavietės priežiūrą iki šiol yra atsakinga A. S.

Nustatyta, kad pareiškėja 2017-09-27 Kapinių priežiūrai pateikė prašymą „Dėl kapavietės padalinimo ir perrašymo“, kuriame nurodoma, kad pagal tarpusavio sutartį su A. K. -S., sudarytą 2017-09-27, prašo leisti pasidalinti pareiškėjos brolio kapavietę, kurioje palaidoti ir pareiškėjos tėvai, Nr. 2-23-14, lygomis dalimis – į dvi dalis po 5,10 kv. m, atitinkamai jų priežiūrą, taip pat įregistruoti Kapinių priežiūros registre (b. l. 59). Prie prašymo pateiktos kapavietės pasidalijimo schemas (b. l. 60-62), ir foto nuotraukos (b. l. 64, 65). Šiame prašyme yra Kapinių priežiūros R. Č. rezoliucija „Prašymo netenkinti, išmatavimai neatitinka nustatytų dokumentų“.

Pareiškėja 2018-03-16 Kapinių priežiūrai pateikė prašymą „Dėl sutarties ir prašymo panaikinimo“, kuriuo prašė panaikinti ir laikyti negaliojančiais jos 2017-09-27 Kapinių priežiūrai pateiktą prašymą „Dėl kapavietės padalinimo ir perrašymo“, kuriuo ji prašė ginčo kapavietę padalinti į dvi dalis bei 2017-09-27 sutartį, sudarytą tarp pareiškėjos ir A. S. dėl kapavietės pasidalinimo. Prašyme nurodyta „Aš V. K. parašą atšaukiu“; pareikalavo duoti atsakymą raštu dėl šio jos prašymo įvykdymo bei informuoti apie tai A. S. (b. l. 41).

Kapinių priežiūra 2018-04-20 raštu Nr. S-133 atsakė į pareiškėjos prašymą ir tuo pačiu informavo A. S., bei nurodė, kad pareiškėjos 2017-09-27 Kapinių priežiūrai pateiktą prašymą „Dėl kapavietės padalinimo ir perrašymo“ bei 2017-09-27 sutartį, sudarytą tarp pareiškėjos ir A. S. dėl kapavietės pasidalinimo nuo 2018-03-07 laiko negaliojančiais. Taip pat įvardijo pažeidimą dėl kapavietės ribų ir už kapavietės priežiūrą atsakingą asmenį – A. S. įpareigojo atstatyti II Romainių kapinių kapavietės Nr. 2-23-14 ribas po 20 cm (iki 9 kv. m) (b. l. 42).

Pareiškėja Kapinių priežiūrai 2018-03-07 pateikė prašymą „Dėl nurodymo sutvarkyti kapavietę“, kuriame, be kita ko, nurodoma, kad netenkintas jos prašymas padalinti kapavietę, todėl visos kapavietės priežiūra ir tvarkymas paliekamas A. S., taip pat nurodo, kad pagal taisykles, kapavietę privalo ir turi teisę tvarkyti tik A. S., todėl nurodymą pašalinti pažeidimus Kapinių priežiūra turinti duoti A. S. (b. l. 43, 44).

2023-03-10 pareiškėja Kapinių priežiūrai pateikė prašymą dėl kapavietės padalinimo, prašydama pertvarkyti kapavietę į dvi atskiras kapavietes, A. S. paliekant priežiūros teisę kapavietei, kurioje palaidotas buvęs jos vyras R. K. Kartu su prašymu pareiškėja pateikė kapavietės padalinimo planą į dvi kapavietes – vieną 6 kv. m (palaidoti J. ir A. K.), o kitą 3 kv. m (palaidotas R. K.), praėjimas tarp naujų kapaviečių 1,20 kv. m (b. l. 13-15).

Kapinių priežiūra 2023-03-23 raštu Nr. S-48 informavo pareiškėją, kad netenkina prašymo dėl kapavietės padalinimo (b. l. 16). Taip pat analogiškas atsakymas pateiktas Kapinių priežiūros 2023-11-08 rašte Nr. S-153 (b. l. 40).

2023-10-20 pareiškėja pateikė Savivaldybės administracijos direktoriui prašymą (papildė 2023-11-14) dėl kapavietės tvarkymo ir padalijimo į dvi dalis. Atsakovė dėl šio prašymo priėmė skundžiamą Raštą (b. l. 7-11).

Pareiškėja Rašto neteisėtumą grindžia tuo, kad, pareiškėjos manymu, atsakovė netinkamai atsakė į pareiškime nurodytus klausimus, nepaaiškino aktualaus teisinio reguliavimo, nesivadovavo teismų praktikos suformuotomis taisyklėmis.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymas, Kapinių tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207, Kauno miesto kapinių tvarkymo ir žmonių palaikų laidojimo taisyklės, patvirtintos 2010 m. liepos 23 d. Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-474, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ), Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875.

Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo 31 straipsnyje įtvirtinta savivaldybių vykdomosios institucijos pareiga - vadovaujantis šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais, Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoti kapinių priežiūrą, koordinuoti ir kontroliuoti kapinių priežiūrėtojų darbą. Minėtame įstatyme pateikiama *kapavietės* sąvoka – tai nustatytas ribas turintis žemės plotas kapinėse, skirtas kapui, rūsiui, kolumbariumui ar kitai laidojimo vietai, kur bus laidojami žmogaus palaikai, taip pat ir balzamuoti ar kremuoti.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punkte įtvirtinta viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų – ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir kapinių priežiūros organizavimas.

Kauno miesto kapinių tvarkymo ir žmonių palaikų laidojimo taisyklės, patvirtintos 2010 m. liepos 23 d. Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-474, reglamentuoja Kauno miesto kapinių įrengimo ir jų panaikinimo, kapinių statuso suteikimo, keitimo ir draudimo laidoti, kapinių perdavimo juridinio asmens teises turinčiai religinei bendruomenei ar bendrijai, kapinių ir laidojimo vietų tvarkymo, leidimų laidoti ir leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo, laidojimo ir kapinių lankymo, nenustatytos tapatybės palaikų ir vienišų žmonių palaikų laidojimo, kapinių priežiūros ir kitų su tvarkymu susijusių darbų atlikimo ir paslaugų teikimo tvarką. Taisyklės privalomos laidojant žmonių palaikus ir tvarkant kapines, kuriose palaidoti ir (ar) laidojami žmonių palaikai, įskaitant balzamuotus ir kremuotus žmonių palaikus.

Kauno miesto viešųjų kapinių administravimo, priežiūros ir laidojimo paslaugų teikimą Kauno miesto savivaldybės kapinėse atlieka Kauno savivaldybės įmonė „Kapinių priežiūra“ .

Komisija, spręsdama Rašto teisėtumo klausimą, pirmiausia pažymi, kad atsakovė ginčo atveju veikė viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos VAĮ nuostatos, kurios, be kita ko, nustato viešojo administravimo principus, garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis).

Viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad viešojo administravimo subjektai vykdydami įstatymais joms priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai. Pagal suformuotą LVAT praktiką, viešojoje teisėje galioja teisėtumo ir teisinio apibrėžtumo principai, kurie viešojo administravimo subjektą įpareigoja veikti *tik įstatymo jam suteiktų įgaliojimų ribose (intra vires)*; veikimas viršijant kompetencijos ribas (*ultra vires*) yra pagrindas viešojo administravimo subjekto aktą pripažinti neteisėtu. *Viešojo administravimo subjektas turi tik tuos įgalinimus, kurie jam konkrečiai suteikti, plečiamas kompetencijos*

aiškinimas – negalimas (žr., pvz., LVAT 2012-05-07 nutartį administracinėje byloje Nr. A502-1294/2012, 2005-09-21 sprendimą administracinėje byloje Nr. A14-1166/2005).

Šios bylos ginčo kontekste primintina, kad VAI numato dvi kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus yra vadinamas prašymu (VAI 2 str. 10 d.); skundu vadinamas asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti (VAI 2 str. 12 d.).

VAI reguliuoja asmenų prašymų ir skundų viešojo administravimo subjektams nagrinėjimo tvarką. VAI 11 str. 1 d. nustatyta, kad Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. Minėtą įstatymo nuostatą įgyvendinanti tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintomis Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis (toliau – ir Prašymų nagrinėjimo taisyklės). Prašymų nagrinėjimo taisyklių 1 punkte įtvirtinta, jog jos reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų, o 35 punkte numatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal Taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAI 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1); *į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti* (45.2); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 str. nustatyta tvarka (45.3); į kitus prašymus atsakoma laisva forma (45.4).

Tai reiškia, kad prašymo nagrinėjimo ribas nustato pats pareiškėjas savo prašymo turiniu, kurio institucija, nagrinėjanti prašymą, privalo laikytis ir pateikti atsakymą į prašymą ne siauresnės apimties nei pateikto prašymo turinys.

Iš bylos medžiagos matyti, kad pareiškėja kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių ir 2023-10-20 prašyme išdėstė su ginčo kapavietės padalijimu susijusias aplinkybes bei pateikė prašymą pateikti atsakymą į tris konkrečiai suformuluotus klausimus: 1) kuo remiantis Kapinių priežiūra reikalauja A. S. rašytinio sutikimo dalintis ginčo kapavietę, nors toks sutikimas yra ir, pareiškėjos nuomone, pagal naujai formuojamą teismų praktiką tokio sutikimo nereikia; 2) kodėl Kapinių priežiūra nesivadovauja naujai suformuota teismų praktika dėl kapinių tvarkymo taisyklių nuostatų taikymo ir daro kliūtis pasiekti susitarimą; 3) nurodyti Kapinių priežiūrai padėti pareiškėjai kapavietės padalijimo klausimu bei pakonsultuoti dėl bendrojo giminaičių susitarimo įforminimo. Taigi, pareiškėja minėtu prašymu nesiekė, kad atsakovė priimtų administracinį sprendimą, o prašė pakonsultuoti ir pateikti informaciją, t. y. atsakyti į pateiktus klausimus dėl aktualaus teisinio reguliavimo ir teismų praktikos taikymo.

Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei (VAI 2 str. 5 d.). Komisija sprendžia, kad Raštas nelaikytinas individualiu administraciniu sprendimu, nes nesukelia pareiškėjai subjektyvių teisinių pasekmių, kadangi jame nėra nustatyta jokių privalomų patvarkymų (teisių ir pareigų) pareiškėjos atžvilgiu. Tačiau skundžiamu Raštu yra realizuojama pareiškėjos teisė gauti konsultaciją ir informaciją tokia apimtimi, kurią pagal Savivaldybės veiklą reglamentuojančius teisės aktus atsakovė gali suteikti pareiškėjai.

Taigi, šioje byloje sprendžiama, ar Savivaldybė, vykdydama jos kompetencijai pavestas funkcijas, tinkamai atliko savo pareigą konsultuoti ir suteikti informaciją pareiškėjai į iškeltus klausimus savo kompetencijos ir įgaliojimų ribose.

Bylos duomenimis nustatyta, kad tarp pareiškėjos ir A. S. nuo 2017 metų vyksta ginčas dėl kapavietės padalijimo. Byloje nėra ginčo, kad A. S. yra Kauno miesto II Romainių viešųjų kapinių 11-019-003 (buvęs 2-23-14) atsakingas už kapavietės priežiūrą asmuo.

Kapinių tvarkymo taisyklėse atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens statusas yra siejamas su juridiniu faktu – tokio asmens įregistravimu laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale. Atsakingas už kapavietės priežiūrą asmuo yra nurodomas laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale jo paties iniciatyva ir valia. Kauno miesto kapinių tvarkymo ir žmonių palaikų laidojimo taisyklės nustato atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens pakeitimo prielaidas – toks asmuo miršta arba neprižiūri kapavietės.

Pareiškėja pirmuoju ir antruoju klausimais iš esmės siekia paaiškinimo, kokiais teisės aktais vadovaujantis prašoma atsakingos už ginčo kapavietės priežiūrą asmens A. S. sutikimo padalinti kapavietę ir kodėl nesivadovaujama civilinėje byloje Nr. e3K-3-25-684/2022 suformuota praktika.

Pareiškėja laikosi pozicijos, kad atsakovė nesilaiko Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus 2022 m. rugsėjo 15 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-25-684/2022 suformuotų teisės taikymo taisyklių. Komisija sutinka su atsakovės argumentu, kad minėtoje kasacine tvarka išnagrinėtoje byloje nebuvo tapačios faktinės aplinkybės, buvo sprendžiamas ginčas dėl kapavietės pertvarkymo teisėtumo. Nors byloje teismas pažymėjo, kad teisę rūpintis artimųjų kapais išsaugo visi asmenys ir pagal CK 1.137 straipsnio 2 dalį asmenys, įgyvendindami savo teises bei vykdydami pareigas, turi laikytis įstatymų, gerbti bendro gyvenimo taisykles ir geros moralės principus bei veikti sąžiningai, laikytis protingumo ir teisingumo principų, tuo pačiu pažymėjo, kad pagal CK 1.137 straipsnio 3 dalies nuostatas, draudžiama piktnaudžiauti savo teise, t. y. draudžiama įgyvendinti civilines teises tokiu būdu ir priemonėmis, kurios be teisinio pagrindo pažeistų ar varžytų kitų asmenų teises ar įstatymų saugomus interesus ar darytų žalos kitiems asmenims arba prieštarautų subjektinės teisės paskirčiai. Šioje byloje teismas nepasisakė dėl atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens sutikimų padalinti kapavietę reikalingumo / nereikalingumo, todėl teisės taikymo aiškinimai minėtoje kasacinėje byloje nėra aktualūs ir taikytini sprendžiant šį ginčą.

Savivaldybės Miesto tvarkymo skyrius, atsakydamas į minėtus klausimus, skundžiamame Rašte įvardijo Kauno miesto kapinių tvarkymo ir žmonių palaikų laidojimo taisyklių, patvirtintų 2010 m. liepos 23 d. Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-474, nuostatas, kuriomis remiantis yra prašomas A. S. rašytinis sutikimas arba dvišalis susitarimas, siekiant inicijuoti ginčo kapavietės padalijimo procedūras, spręsti dviejų naujai formuojamų kapaviečių ribų bei priežiūros klausimus. Paaiškinta, kad pagal minėtų taisyklių 50 punktą, laidoti į kapavietę yra reikalingas atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens sutikimas (išskyrus išimtis); 40 punkte be kita ko, nustatyta, kad už kapavietės priežiūrą yra atsakingas asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti bei skirta kapavietė; paaiškintos minėtų taisyklių 88 punkto nuostatos dėl kapavietės statinių rekonstravimo ir priežiūros, jų išmatavimų reikalavimus bei būtent kapavietę prižiūrinčio asmens teises ir pareigas derinant kapo statinių schemas ir kt.; paaiškinta, kad pagal 43 punktą, ginčai dėl atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens paskyrimo ir laidojimo tarp giminaičių, sutuoktinių ir kitų suinteresuotų asmenų yra sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Taip pat nurodė, kad pareiškėjos ir A. S. susitarimą dėl kapavietės padalijimo atšaukė pati pareiškėja, o civilinės bylos dėl atsakingo už kapavietės priežiūrą asmens pakeitimo teismo posėdžio metu pozicija dėl padalijimo nėra tinkamai išreikšta (nėra rašytinio susitarimo ar sutikimo).

Dėl prašymo nurodyti Kapinių priežiūrai padėti pareiškėjai kapavietės padalijimo klausimu bei pakonsultuoti dėl bendrojo giminaičių susitarimo įforminimo, Rašte atsakovė pakankamai aiškiai paaiškino, kad Kapinių priežiūra vykdo Kauno miesto viešųjų kapinių priežiūrą ir administravimą vadovaujantis Rašte įvardintu aktualių teisiniu reglamentavimu, todėl pasiūlė pareiškėjai visais rūpimais klausimais geranoriškai kreiptis į minėtą įstaigą arba gali ginti savo teises teisės aktų nustatyta tvarka. Komisija pažymi, kad Kauno savivaldybės įmonės „Kapinių

priežiūra“ vienu iš veiklos tikslų yra vykdyti kapinių priežiūros organizavimo funkcijas. VAĮ 7 straipsnio 1 dalyje nustatyti imperatyvūs reikalavimai savivaldybės valdomai įstaigai teikti asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją (1 punktą); konsultuoti asmenis viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais (2 punktą). Komisija pažymi, kad nors Rašte tiesiogiai nėra atsakyta ar paaiškinta dėl prašomo nurodymo teikimo, tačiau įvertinant pateiktą paaiškinimą, kur galėtų pareiškėja kreiptis dėl išsamesnės informacijos suteikimo, taip pat į įstatymais nustatytą imperatyvią pareigą asmenims teikti įmonėje turimą informaciją bei konsultuoti savo kompetencijos klausimais, papildomo nurodymo davimas būtų perteklinis.

VAĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas, reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra konstatavęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. *teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį* (žr., pvz. LVAT 2012 m. vasario 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A438-7/2012).

Įvertinusi nurodytas aplinkybes, Komisija daro išvadą, jog atsakovė nepažeidė VAĮ numatyto išsamumo principo, nes Rašte yra išdėstytos pareiškėjos skundo nagrinėjimui įtakos turėjusios aplinkybės ir nurodytos konkrečios teisės aktų nuostatos, taip pat, pasiūlyta kreiptis dėl išsamesnės informacijos į Kapinių priežiūrą, t. y. savivaldybės valdomą įmonę, kuriai priskirta kapinių priežiūros funkcija. Be to, pareiškėjai dėl taikytino teisinio reguliavimo buvo pateikti paaiškinimai, išdėstyti Kapinių priežiūros 2023-03-23 rašte Nr. S-48 ir 2023-11-08 rašte Nr. S-153.

Komisija byloje nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu ir vadovaujantis aptartu teisiniu reguliavimu, konstatuoja, kad pareiškėjos teisė gauti atsakymą buvo realizuota tinkamai, t. y. Savivaldybė tinkamai, pagal kompetenciją reagavo į pareiškėjos prašyme nurodytas aplinkybes ir Raštu pateikė pareiškėjai motyvuotą ir išsamų atsakymą, todėl jo naikinti pareiškėjos skunde nurodytais argumentais nėra teisinio pagrindo. Skundžiamame rašte nurodyta tinkama apskundimo tvarka, jis pasirašytas tinkamo subjekto, išnagrinėtas ir pateiktas atsakymas pareiškėjai laikantis teisės aktų nustatyto termino.

Atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinį reglamentavimą, Komisija sprendžia, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos Miesto tvarkymo skyriaus 2023-12-12 rašte Nr. 43-4-399 išdėstytas sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, todėl pareiškėjos skundo argumentais negali būti tenkintinas. Atmetus skundo reikalavimą dėl Rašto panaikinimo, nėra pagrindo įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2023-10-20 prašymą.

Likusieji šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys tiesioginės juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui iš esmės, todėl detalčiau nedėstyti ir neanalizuotini. Šiame kontekste paminėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje ne kartą pažymėta, jog teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas V. de H. prieš Olandiją; 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas H. prieš Suomiją; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2019 m. spalio 16 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-814-492/2019).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos V. K. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Kauno rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Karine Zavgorodnaja